

Sygn. akt **IV Ka 362/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym
w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożena Majgier-Strączyńska

Sędziowie: SO Ryszard Małachowski (spr.)

del. SR Radosław Lorenc

Protokolant: Kamila Michalak

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Damiana Kordykiewicza

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2013 r.

sprawy **D. M.**

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zb. z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 278 § 1 kk w zb. z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk oraz z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

i M. M.

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zb. z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 278 § 1 kk w zb. z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk oraz z art. 245 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obu oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie

z dnia 11 grudnia 2012 r. sygn. V K 608/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób:

- uchyla rozstrzygnięcie o łącznej karze pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu D. M.,

- ustala, że przypisany oskarżonemu D. M. czyn, opisany w pkt. II części wstępnej wyroku stanowi element czynu ciągłego, przypisanego temu oskarżonemu w pkt. I części dyspozytywnej,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. kwotę 516,60 (pięciuset szesnastu i 60/100) złotych, w tym 96,60 (dziewięćdziesięciu sześciu i 60/100) złotych podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej obrony udzielonej oskarżonemu M. M. z urzędu przed Sądem Okręgowym jako drugą instancją,

IV. zasądza od obu oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa wydatki

za postępowanie odwoławcze w częściach ich dotyczących i wymierza M. M. 400 (czterysta) złotych opłaty za to postępowanie,
a D. M. 400 (czterysta) złotych opłaty za obie instancje.

Sygn. akt IV Ka 362 / 13

UZASADNIENIE

D. M. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 29 stycznia 2011r. do 13 lutego 2011r., będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego Wydział V Karny Szczecin - Centrum Szczecin z dnia 19 listopada 2010 roku (sygn. V K 1055 / 10) za czyny z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 193 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz z art. 245 kk na karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 22 stycznia 2010 roku do dnia 19 listopada 2010 roku, usiłował, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadzić K. B. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 500 złotych, w ten sposób, iż w dniu 29 stycznia 2011r. działając wspólnie i w porozumieniu z M. M. kierował do pokrzywdzonego groźby zamachu na życie jego oraz życie osób mu bliskich, groźby gwałtownego zamachu na mienie oraz groźby wtargnięcia do jego mieszkania, a także za pomocą groźby uszkodzenia ciała zmuszał go do określonego zachowania polegającego na udaniu się do bankomatu i wypłaceniu pieniędzy, a nadto po uprzednim skierowaniu tych gróźb zabrał mu w celu przywłaszczenia telefon komórkowy marki (...)o wartości 100 złotych, a następnie kilkakrotnie dzwonił do pokrzywdzonego i grożąc pozbawieniem życia i wtargnięciem do mieszkania domagał się przekazania mu kwoty 500 zł i dalej w dniu 13 lutego 2011r. ponownie, działając sam, kierował do pokrzywdzonego groźby zamachu na życie jego oraz życie osób mu bliskich, gwałtownego zamachu na mienie oraz groźby wtargnięcia do jego mieszkania, a dodatkowo stosując przemoc polegającą na popchnięciu pokrzywdzonego na siedzenie w autobusie zabrał mu w celu przywłaszczenia aparat cyfrowy marki (...)o wartości 800 złotych, a następnie działając wspólnie i porozumieniu z M. M. także po uprzednim skierowaniu wobec pokrzywdzonego gróźb uszkodzenia ciała i wtargnięcia do mieszkania zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 610 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnął, albowiem K. B. (1) odmówił spełnienia żądania, a w dniu 13 lutego 2011 roku zawiadomił organy ścigania, to jest o czyn z art.13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zb. z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 191 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk;

II. w dniu 13 lutego 2011 roku, w S., będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego Wydział V Karny Szczecin - Centrum z dnia 19 listopada 2010 roku (sygn. VK 1055 / 10) za czyny z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 193 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 12 kk oraz z art. 245 kk na karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 22 stycznia 2010 roku do dnia 19 listopada 2010 roku, kierował wobec K. B. (1), za pośrednictwem telefonu, groźby karalne pozbawienia życia pokrzywdzonego, które wzbudziły w nim uzasadnioną obawę spełnienia, to jest o czyn z art.190 § 1kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

M. M. został oskarżony o to, że:

III. w okresie od 29 stycznia 2011r. do 13 lutego 2011r. będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego Wydział V Karny Szczecin - Centrum S.z dnia 19 listopada 2010 roku (sygn. V K 1055 / 10) za czyny z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 193 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz z art. 245 kk na karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 22 stycznia 2010 roku do dnia 19 listopada 2010 roku, usiłował, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadzić K. B. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 500 zł w ten sposób, iż w dniu 29 stycznia 2011r. działając wspólnie i w porozumieniu z D. M. kierował do pokrzywdzonego groźby zamachu na życie jego oraz życie osób mu bliskich, groźby gwałtownego zamachu na mienie oraz groźby wtargnięcia do jego mieszkania, a także za pomocą groźby uszkodzenia ciała zmuszał go do określonego zachowania polegającego na udaniu się do bankomatu i wypłaceniu pieniędzy, a nadto po uprzednim skierowaniu tych gróźb zabrał mu w celu przywłaszczenia telefon komórkowy marki (...)o wartości 100 złotych, a następnie w dniu 13 lutego 2011 roku, w S., działając wspólnie i w porozumieniu z D. M. zabrał w celu przywłaszczenia, po uprzednim kierowaniu wobec K. B. (1) gróźb karalnych uszkodzenia ciała, pieniądze w kwocie 610 złotych na szkodę

pokrzywdzonego, lecz zamierzonego celu nie osiągnął, albowiem K. B. (1) odmówił spełnienia żądania, a w dniu 13 lutego 2011 roku zawiadomił organy ścigania, to jest o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zb. z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 191 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 k;

IV. w dniu 15 lutego 2011r, w S., będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego Wydział V Karny Szczecin - Centrum z dnia 19 listopada 2010 roku (sygn. V K 1055 / 10) za czyny z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 193 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz z art. 245 kk na karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 22 stycznia 2010 roku do dnia 19 listopada 2010 roku, w celu wywarcia wpływu na treść zeznań składanych w toku postępowania prowadzonego w Prokuraturze Rejonowej S.N. sygn. akt 1 Ds. 656 / 11, przeciwko D. M. i M. M. podejrzanym o czyn z art. 280 § 1 kk i inne oraz celem spowodowania wycofania oskarżenia D. M. przez K. B. (1) dwukrotnie kierował wobec K. B. (1), za pośrednictwem telefonu, groźby karalne pozbawienia życia pokrzywdzonego, które wzbudziły w nim uzasadnioną obawę spełnienia, to jest o czyn z art. 245 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie wyrokiem z dnia 11 grudnia 2012r., wydanym w sprawie o sygn. akt V K 608 / 11, uznał oskarżonych D. M. i M. M. za winnych tego, że w okresie od 29 stycznia 2011r. do 13 lutego 2011r., po odbyciu w okresie 22 stycznia 2010r. do dnia 19 listopada 2010r. kar łącznych wymierzonych im wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 19 listopada 2010 roku , sygn. V K 1055 / 10, obejmujących kary 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności wymierzone za czyn z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 193 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz kary 4 miesięcy pozbawienia wolności wymierzone za czyn z art. 245 kk, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu, usiłowali doprowadzić K. B. (1) do rozporządzenia mieniem w kwocie 500 złotych, w ten sposób, iż działając wspólnie i w porozumieniu kierowali do pokrzywdzonego groźby zamachu na życie i zdrowie jego oraz osób mu bliskich oraz groźby gwałtownego zamachu na mienie, jednak zamierzonego celu nie osiągnęli, albowiem K. B. (1) odmówił spełnienia żądania i w dniu 13 lutego 2011 roku zawiadomił organy ścigania, a nadto w dniu 29 stycznia 2011r. grożąc K. B. (2) natychmiastowym użyciem wobec niego przemocy usiłowali zabrać mu w celu przywłaszczenia pieniądze, które miał wypłacić z bankomatu, jednak zamierzonego celu nie zrealizowali z uwagi na brak środków na rachunku bankowym, a następnie zabrali mu w celu przywłaszczenia telefon komórkowy marki (...) o wartości 100 złotych, a nadto, w dniu 13 lutego 2011r. grożąc K. B. (3) natychmiastowym użyciem wobec niego przemocy zabrali mu w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 610 zł, przy czym D. M. ponadto, działając samemu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w okresie między 29 stycznia 2011 r. a 13 lutego 2011r. kilkakrotnie, w rozmowach telefonicznych z K. B. (4) i w dniu 13 lutego 2011r. jadąc z nim autobusem, groził mu zamachem na życie i gwałtownym zamachem na mienie w postaci wtargnięcia do mieszkania w celu doprowadzenia go do przekazania mu kwoty 500 zł, czego ten nie uczynił, a nadto, w dniu 13 lutego 2011r. stosując przemoc polegającą na popchnięciu pokrzywdzonego na siedzisko w autobusie zabrał mu w celu przywłaszczenia aparat cyfrowy marki (...) o wartości 800 złotych, to jest popełnienia czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zb. z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 278 § 1 kk w zb. z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk i za jego popełnienie, na podstawie art. 280 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk, wymierzył oskarżonemu D. M. karę 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, a oskarżonemu M. M. karę 2 lat 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Nadto Sąd Rejonowy uznał oskarżonych za winnych popełnienia zarzuconych im czynów opisanych w pkt II i IV, za które wymierzył oskarżonemu D. M. za czyn opisany w pkt II, na podstawie art. 190 § 1 kk, karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, a oskarżonemu M. M. za czyn opisany w pkt IV, na podstawie art. 245 kk, karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk orzeczone kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył oskarżonemu D. M. karę łączną 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności, a oskarżonemu M. M. karę łączną 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 230 § 2 kpk zwrócił telefon S. K. B. (3) oraz telefon N. (...) oskarżonemu M. M..

Na podstawie art. 627 kpk, art. 633 kpk zasądził od każdego oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe po połowie, w tym, na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 i 5 w zw. z art. 6 Ustawy z 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983r. , Nr 49, poz. 223 ze zm.) opłatę: w kwocie 500 zł od oskarżonego D. M., w kwocie 400 zł od oskarżonego M. M..

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli obaj oskarżeni.

Oskarżony M. M. pomimo zawartego w apelacji zarzutu rażącej niewspółmierności kary, w istocie zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego w całości. W uzasadnieniu zakwestionował bowiem swój udział w rozboju twierdząc, że nie uderzył pokrzywdzonego, nic mu nie zabrał, ani też mu nie groził. W oparciu o powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie kary w dolnej granicy ustawowego zagrożenia.

Oskarżony D. M. także zaskarżył powyższy wyrok Sądu I instancji, nie sformułował co prawda zarzutów apelacyjnych, jednak z treści uzasadnienia wniesionego przez niego środka odwoławczego wynika, że kwestionuje on ocenę dowodów, w szczególności ocenę jego wyjaśnień oraz zeznań pokrzywdzonego, a także ustalenia faktyczne poczynione w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy. Na rozprawie apelacyjnej wniósł o obniżenie wymierzonej mu kary pozbawienia wolności.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacje oskarżonych okazały się zasadne o tyle, że zainicjowana przez nie kontrola instancyjna doprowadziła do częściowej zmiany zaskarżonego wyroku polegającej na ustaleniu, że przypisany oskarżonemu D. M. czyn, opisany w punkcie II części wstępnej wyroku, stanowi element czynu ciągłego przypisanego tego oskarżonemu w punkcie I części dyspozytywnej wyroku, a w konsekwencji także na uchyleniu rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności wymierzonej D. M..

Sąd Rejonowy w toku prowadzonego postępowania zgromadził wszystkie dowody niezbędne do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. Przesłuchał wszystkich świadków i zgromadził dostępne dokumenty. Tak zgromadzone dowody poddał wnikliwej ocenie w pełni zgodnej z zasadami wynikającymi z przepisów kodeksu postępowania karnego i oceny tej w żaden sposób nie można uznać za dowolną. Przede wszystkim Sąd I instancji trafnie uznał wyjaśnienia obydwu oskarżonych za nieodpowiadające prawdzie, dając jednocześnie wiarę twierdzeniom pokrzywdzonego K. B. (1). W pierwszej kolejności wskazać należy na niekonsekwencję wyjaśnień M. M., a także sprzeczność jego wyjaśnień z twierdzeniami jego brata D. M.. M. M. będąc przesłuchiwanym w toku śledztwa zaprzeczył bowiem, by w ogóle znał K. B. (1), by kiedykolwiek wraz z bratem „ochraniali” pokrzywdzonego oraz, by uczestniczył w dniu 29 stycznia 2011r. w jakimkolwiek spotkaniu z udziałem jego brata i jakiegoś chłopaka. Jak słusznie jednak wskazał Sąd meriti wyjaśnienia M. M. w kwestii tego, że nie znał on pokrzywdzonego okazały się sprzeczne nie tylko z wyjaśnieniami D. M., ale także z danymi udostępnionymi przez operatora telefonii komórkowej wskazującymi na wielokrotne kontakty telefoniczne ww. osób. Zauważyć również należy, że M. M. po wysłuchaniu w postępowaniu sądowym wyjaśnień złożonych przez D. M., który potwierdził, iż na przystanku autobusowym przy ul. (...) w dniu 13 lutego 2011r. był w obecności nie tylko pokrzywdzonego, ale także swojego brata M. M. oraz dwójki ich znajomych, zmienił prezentowaną przez siebie wersję zdarzeń wskazując, że był na rzeczonym przystanku i uczestniczył w spotkaniu z udziałem swojego brata i K. B. (1), przyznał również, że zapytał wówczas pokrzywdzonego, czy ma 500 zł, które miał być im winien za „ochronę”.

Stwierdzić zatem należy, że wobec wskazanej niekonsekwencji w wyjaśnieniach M. M. oraz ich sprzeczności z wyjaśnieniami drugiego oskarżonego oraz zeznaniami pokrzywdzonego, Sąd I instancji słusznie uznał, że stanowiły one wyłącznie przyjętą przez M. M. linię obrony.

Sąd Rejonowy trafnie ocenił także wyjaśnienia D. M. wskazując, że nie zasługują one na wiarę. Trudno bowiem, w świetle zgromadzonych dowodów, uznać za zgodne z prawdą wyjaśnienia tego oskarżonego, w których podał on, że K. B. (1) dobrowolnie oddał mu telefon komórkowy oraz aparat cyfrowy jako zastaw za dług, który miał wobec

niego, zaś jego brat M. M. nie miał nic wspólnego ze sprawą. Powyższe twierdzenia jawią się jako nielogiczne. Po pierwsze bowiem w takich okolicznościach brak powodów, dla których pokrzywdzony miałby zawiadamiać policję i to natychmiast po wydaniu D. M. aparatu cyfrowego. Po drugie nie byłoby powodów, dla których D. M. miałby prosić swojego brata, by stawiał się na przystanku na E. P., na którym będzie wraz z pokrzywdzonym. Sąd meriti słusznie uznał, że pokrzywdzony nie oddał dobrowolnie swoich rzeczy D. M., zaś rola M. M. polegała przede wszystkim na zwiększeniu przewagi po stronie sprawców, a tym samym wzmocnieniu u pokrzywdzonego poczucia obawy, realności spełnienia gróźb wypowiedzianych wobec niego. Z zeznań K. B. (1) wynika, że bał się oskarżonych. Wskazuje na to także pismo pokrzywdzonego z dnia 3 września 2012r., w którym prosi o niedoprowadzanie go na ten sam termin rozprawy co oskarżonych, albowiem obawia się spełnienia gróźb z ich strony. Również analiza treści SMS-ów wysyłanych przez D. M. w dniu 13 lutego 2012r. do jego ówczesnej dziewczyny P. S. wskazuje, że pokrzywdzony jadąc autobusem z oskarżonym obawiał się go. W tych okolicznościach trudno uznać za odpowiadające prawdzie wyjaśnienia D. M., że nie groził K. B. (1), a pokrzywdzony dobrowolnie dał mu telefon i aparat cyfrowy w zastaw dopóki nie odda mu długu. Wbrew twierdzeniom skarżącego, wyjaśnień D. M. nie wspierają także zeznania świadków. Pomimo bowiem, że zeznania P. S. i K. A. potwierdzają wersję oskarżonego jakoby pokrzywdzony dał mu dobrowolnie telefon, to jednak Sąd Rejonowy słusznie uznał zeznania tych świadków w tym zakresie za niewiarygodne, albowiem okazały się one nielogiczne. P. S. twierdziła bowiem, że miała widzieć jak K. B. (1) daje telefon D. M. „na zawsze”, K. A. zaś zeznając, że pokrzywdzony unikał oskarżonego, jednocześnie podała, że w dniu spotkania K. B. (1) dał mu dobrowolnie telefon w zastaw w zamian za „ochronę”, na co D. M. miał powiedzieć, że odda mu telefon z chwilą gdy otrzyma od niego 500 zł. Powyższe zeznania, jak słusznie uznał Sąd meriti, nie przekonują jakoby pokrzywdzony faktycznie miał oddać dobrowolnie telefon D. M., wręcz przeciwnie, z uwagi na ich treść, wskazują na prawdziwość wersji prezentowanej przez K. B. (1).

Na niewiarygodność wyjaśnień D. M. wskazują także zeznania świadka M. R., który podał, że oskarżony prosił go, by poszedł na przystanek autobusowy i odebrał od jego kolegi 200 zł, wskazując mu jednocześnie, że kolega ten może być w obecności funkcjonariuszy policji, on zaś nie lubi policji. Powyższa okoliczność potwierdza, że D. M. obawiał się, że pokrzywdzony mógł powiadomić policję o jego działaniach, w przeciwnym bowiem wypadku sam udałby się na spotkanie z K. B. (1).

Sąd Rejonowy prawidłowo zatem odmawiając wiary wyjaśnieniom oskarżonych oraz świadkom P. S. i K. A., uznał za zgodne z prawdą zeznania pokrzywdzonego. Sąd I instancji dostrzegł co prawda rozbieżności w zeznaniach K. B. (1), jednakże trafnie wskazał, że spowodowane one zostały czasem jaki upłynął od daty zdarzeń oraz kłopotami pokrzywdzonego w tym okresie związanymi z postępowaniem karnym przeciwko jego osobie. Mając zatem na uwadze, że K. B. (1) na rozprawie w dniu 27 września 2012r. potwierdził swoje zeznania złożone w lutym 2011r., a zatem złożone w bardzo bliskiej odległości czasowej od zdarzeń z udziałem oskarżonych, słusznie Sąd meriti uznał te twierdzenia pokrzywdzonego, jako że były one szczegółowe i logiczne, za odpowiadające prawdzie. Twierdzenia K. B. (1) potwierdzili także funkcjonariusze policji E. K. i G. K., którym pokrzywdzony jeszcze w dniu 13 lutego 2011r., tj. bezpośrednio po zdarzeniach z udziałem oskarżonych, opowiedział o tym co zaszło oraz, że oskarżeni zabrali mu aparat cyfrowy, telefon komórkowy oraz 600 zł. Wskazać także należy, że ww. świadkowie obserwowali spotkanie pokrzywdzonego z M. R., który w zastępstwie D. M., przyszedł odebrać od niego 200 zł. O prawdziwości zeznań K. B. (1) świadczą także informacje uzyskane od (...) Sp. z o. o. w W., z których wynika, że oskarżeni kontaktowali się telefonicznie z pokrzywdzonym. Zeznania pokrzywdzonego potwierdziły także oględziny telefonu komórkowego P. S., z których wynika, że D. M. napisał do swojej ówczesnej dziewczyny w dniu 13 lutego 2011r., że jedzie właśnie z K. B. (1), który „trzęsie się”. Potwierdza to wersję pokrzywdzonego, że obawiał się oskarżonych. Stwierdzić zatem należy, że Sąd I instancji trafnie ocenił zeznania K. B. (1) za wiarygodne.

Sąd ad quem za prawidłowe uznał również ustalenie Sądu I instancji, że w realiach niniejszej sprawy nie można mówić o istnieniu prawnego zobowiązania K. B. (1) względem obu oskarżonych. Lektura akta sprawy pozwala na stwierdzenie, że K. B. miał związki z organizowaniem nielegalnych wyścigów samochodami pod C., a także, że obaj oskarżeni uczestniczyli w jego spotkaniu z osobami z C.. Pokrzywdzony konsekwentnie jednak zaprzeczył, żeby za udział w tym spotkaniu obiecywał oskarżonym jakiegokolwiek pieniądze, zaś sam M. M. wyjaśnił, że nigdy K. B. ani on.

ani jego brat nie „ochraniali”, natomiast P. S. zeznała, że nic nie wie o udzielaniu przez oskarżonych pokrzywdzonemu ochrony, a żądane przez nich pieniądze miały należeć się za bliżej nieokreśloną pomoc przy sprzedaży samochodu. Z kolei K. A. zeznała, że słyszała od oskarżonych, iż mieli otrzymać 500 zł za pomoc K. B. (1) przy sprzedaży jakichś części samochodowych, ale miało to okazać się policyjną zasadzką i pokrzywdzony stamtąd uciekł. Te różne wersje powstanie rzekomego długu zasadnie doprowadziły Sąd Rejonowy do ustalenia, że zobowiązanie objęte ochroną prawa między pokrzywdzonym i oskarżonymi nie istniało.

Reasumując, Sąd I instancji rzetelnie i kompleksowo, zgodnie z procedurą karną, ocenił materiał dowodowy i wysnuł z niego trafne wnioski, w konsekwencji ustalając rzeczywisty przebieg zdarzeń. Z tych też względów Sąd odwoławczy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie oceny dowodów. Skoro zaś ocena dowodów jest trafna, a Sąd Rejonowy wyciągnął z niej właściwe wnioski to i nie sposób kwestionować ustaleń faktycznych wynikających z poprawnej oceny dowodów. W związku z tym, Sąd Okręgowy nie dostrzega także żadnych podstaw do kwestionowania zaskarżonego wyroku w zakresie sprawstwa i winy oskarżonych co do wszystkich przypisanych im czynów.

Podejmując rozważania w zakresie oceny prawnej zachowania oskarżonych, wskazać należy, że analiza zachowania obydwu oskarżonych prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji prawidłowo przypisał M. M. popełnienie czynu opisanego punkcie I części dyspozytywnej wyroku, a także czynu, o którym mowa w punkcie IV części wstępnej wyroku. Wbrew twierdzeniom skarżącego M. M., który w treści swojej apelacji zakwestionował swój udział w popełnieniu przypisanych mu czynów, twierdząc, że nie brał udziału w rozboju, bowiem nie uderzył pokrzywdzonego, nic mu nie zabrał, ani nie groził mu, stwierdzić należy, że zaskarżony wyrok w tym zakresie jest prawidłowy. Sąd meriti trafnie bowiem, w oparciu o zgromadzone ww. dowody, ustalił, że M. M. w zakresie czynu, o którym mowa w pkt I części dyspozytywnej wyroku miał do spełnienia rolę, która polegała na zwiększeniu przewagi po stronie sprawców i spowodowania obawy realizacji kierowanych wobec pokrzywdzonego grózb. Jak wynika bowiem z zeznań pokrzywdzonego, a także wyjaśnień D. M., ten ostatni zadzwonił po M. M., aby przyszedł na spotkanie z K. B. (1). M. M. był zatem obecny na spotkaniu; z wyjaśnień zaś D. M. wynika nadto, że jego brat pytał wówczas pokrzywdzonego czy odda im pieniądze. Stwierdzić zatem należy, co prawidłowo ustalił Sąd I instancji, że obydwaj oskarżeni działali w ramach uzgodnionego podziału ról, i mimo że większość działań de facto podejmował D. M., to M. M. swoją postawą akceptował je zwiększając tym samym u pokrzywdzonego poczucie obawy spełnienia grózb. Wskazać natomiast należy, że istotą współsprawstwa - również z punktu widzenia utrwalonej już linii orzecznictwa Sądu Najwyższego - jest oparte na porozumieniu wspólne działanie co najmniej dwóch osób, z których każda obejmuje swym zamiarem urzeczywistnienie wszystkich przedmiotowych znamion czynu przestępnego. Obiektywnym elementem współsprawstwa jest nie tylko wspólna (w sensie przedmiotowym) realizacja znamion określonej w odpowiednim przepisie tzw. czynności czasownikowej, lecz także taka sytuacja, która charakteryzuje się tym, że czyn jednego współsprawcy stanowi dopełnienie czynu drugiego współsprawcy albo popełnione przestępstwo jest wynikiem czynności przedsięwziętych przez współsprawców w ramach dokonanego przez nich podziału ról w przestępnej akcji. Natomiast subiektywnym elementem, a zarazem warunkiem niezbędnym współsprawstwa jest porozumienie oznaczające nie tylko wzajemne uzgodnienie przez wszystkich współsprawców woli popełnienia przestępstwa, lecz także świadome współdziałanie co najmniej dwóch osób w akcji przestępnej. Porozumienie to jest czynnikiem podmiotowym, który łączy w jedną całość wzajemnie dopełniające się przestępne działania kilku osób, co w konsekwencji pozwala przypisać każdej z nich również i tę czynność sprawczą, którą przedsięwzięła inna osoba współdziałająca świadomie w popełnieniu przestępstwa [zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 1976r., Rwn 189 / 76, OSNKW 1976, nr 9, poz. 117].

W niniejszej sprawie M. M. przybył na przystanek autobusowy na spotkanie z udziałem K. B. (1), wiedząc w jakim celu został wezwany przez swojego brata, gdyż, jak sam wyjaśnił, pytał pokrzywdzonego czy ma pieniądze, które jest im winien. Nawet zatem jeżeli M. M. nie podejmował żadnych innych działań wobec K. B. (1), to swoją postawą akceptował zachowanie D. M. to stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy zasadnie przypisał oskarżonemu M. M. działanie wspólnie i w porozumieniu z D. M. w zakresie popełnienia czynu przypisanego mu w punkcie I części dyspozytywnej wyroku.

Wątpliwości Sądu Okręgowego nie budzi także ocena prawna zachowania M. M. w zakresie czynu, o którym mowa w pkt IV części wstępnej zaskarżonego wyroku. W oparciu bowiem o zgromadzone dowody, m. in. zeznania

pokrzywdzonego, funkcjonariusza policji M. K. oraz raport analizy kryminalnej, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że M. M. groził pokrzywdzonemu dwukrotnie telefonicznie pozbawieniem życia, chcąc w ten sposób zmusić go do wycofania oskarżenia przeciwko D. M., a zatem swoim zachowaniem wyczerpał znamiona występku z art. 245 kk w zw. z art. 12 kk.

Korekty natomiast wymagała kwalifikacja prawna czynów przypisanych D. M.. Kontrola instancyjna w tym zakresie doprowadziła bowiem do konieczności zmiany zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, że opisany w punkcie II części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego czyn stanowi element czynu ciągłego przypisanego temu oskarżonemu w punkcie I części dyspozytywnej wyroku. Zgodnie bowiem z treścią art. 12 kk: „Dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uważa się za jeden czyn zabroniony; jeżeli przedmiotem zamachu jest dobro osobiste, warunkiem uznania wielości zachowań za jeden czyn zabroniony jest tożsamość pokrzywdzonego.”. W niniejszej zaś sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że D. M. w dniu 13 lutego 2011 r. kierował wobec K. B. (1) za pośrednictwem telefonu groźby karalne pozbawienia życia pokrzywdzonego, które wzbudziły w nim uzasadnioną obawę spełnienia. Wskazać natomiast należy, że powyższe groźby, podobnie jak te kierowane przez D. M. tego samego dnia w autobusie do pokrzywdzonego, realizowane były przez tego oskarżonego w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Oskarżony swoim zachowaniem chciał bowiem doprowadzić K. B. (1) do przekazania mu kwoty 500 zł. Z tych też względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok we wskazanym zakresie.

Podjętym rozważaniem w kwestii kar wymierzonych obydwu oskarżonym, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zostały one prawidłowo wymierzone. Kształtując rodzaj i wymiar kar jednostkowych, Sąd I instancji trafnie wziął pod uwagę wielość działań przestępczych jakich oskarżeni dopuścili się względem pokrzywdzonego, wartość zabranego mu mienia, rozciągnięcie w czasie tych działań oraz młody wiek oskarżonych oraz uprzednią karalność oskarżonych. Zastosowane zatem wobec oskarżonych w punkcie I części dyspozytywnej wyroku represje karne są trafne i uwzględniają wszystkie okoliczności wynikające z art. 53 kk, odzwierciedlają bowiem tak stopień społecznej szkodliwości czynów, jak też stopień zawinienia oskarżonych. Podkreślić przy tym należy, że wymiar kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy wobec D. M. w punkcie I części dyspozytywnej wyroku, mimo ustalenia przez Sąd odwoławczy, że czyn opisany w tym punkcie wraz z czynem, o którym mowa w punkcie II części wstępnej wyroku, stanowią jeden czyn zabroniony (art. 12 kk), także jawi się jako adekwatny jako, że zachowania te podjęte zostały przez D. M. wobec K. B. (1) w wykonaniu tego samego zamiaru, w niewielkiej odległości czasowej.

Na aprobatę Sadu Okręgowego zasługuje także kara łączna wymierzona wobec M. M. przy zastosowaniu częściowej absorpcji z uwagi na bliskość czasową popełnionych przez tego oskarżonego występku z jednej strony, z drugiej zaś z uwagi na różnorodność dóbr jakie swoimi czynami naruszył. Orzeczona zatem kara łączna 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności została prawidłowo wyważona.

Konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku polegającą na ustaleniu, że opisany w punkcie II części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego czyn zarzucony D. M. stanowi element czynu ciągłego przypisanego temu oskarżonemu w punkcie I części dyspozytywnej wyroku było uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności wymierzonej temu oskarżonemu.

Za prawidłowe należało uznać także rozstrzygnięcie zawarte w punkcie IV zaskarżonego wyroku.

Tak argumentując Sąd odwoławczy, na podstawie art. 437 § 2 kpk, zmienił częściowo zaskarżony wyrok, zaś na podstawie art. 437 § 1 kpk w pozostałej części utrzymał go w mocy.

Zgodnie z wnioskiem i oświadczeniem obrońcy oskarżonego M. M. zasądzono na jego rzecz koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym na zasadzie § 14 ust. 2 pkt 4 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz.1348 ze zm.).

O wydatkach za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 627 kpk i art. 633 kpk w zw. z art. 634 kpk, zaś o opłacie wobec M. M. na mocy art. 2 ust. 1 pkt 5 zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (t. j. Dz. U. z 1983r., nr 49, poz. 223 ze zm.), natomiast wobec D. M. o opłacie za obie instancje na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 10 ust. 1 powołanej ustawy.

SSO Bożena Majgier – Strączyńska SSO Ryszard Małachowski del SSR Radosław Lorenc